

Zamestnávanie cudzincov na Slovensku závisí od ich štátnej príslušnosti. Občania EÚ/EHP a Švajčiarska majú rovnaké práva ako Slováci. Štátni príslušníci tretích krajín potrebujú povolenie na zamestnanie, prechodný pobyt na účel zamestnania alebo modrú kartu, a to po nahlásení voľného miesta na úrade práce.

Kľúčové podmienky a postupy:

Občania EÚ/EHP a Švajčiarska: Nepotrebujú povolenie na zamestnanie ani prechodný pobyt. Zamestnávateľ má len ohlasovaciu povinnosť.

Štátni príslušníci tretích krajín (mimo EÚ):

- **Povolenie na zamestnanie:** Vydáva úrad práce, sociálnych vecí a rodiny na základe žiadosti.
- **Prechodný pobyt na účel zamestnania:** Vydáva cudzinecká polícia. Často je spojený s potvrdením o možnosti obsadenia voľného miesta.
- **Modrá karta:** Pre vysokokvalifikovaných zamestnancov.

POVINNOSTI ZAMESTNÁVATEĽA:

- Nahlásiť voľné pracovné miesto na úrade práce ([ÚPSVaR](#)) najmenej 20 pracovných dní pred podaním žiadosti o pobyt.
- Dodržať informačnú povinnosť voči úradu práce pri nástupe a skončení zamestnania cudzinca.

Špeciálne prípady: Cudzinci s udeleným trvalým pobytom, azylanti alebo študenti majú špecifické, zjednodušené podmienky.

Podmienky sa riadia zákonom o službách zamestnanosti a zákonom o pobyte cudzincov.

Zamestnávanie cudzincov na Slovensku závisí od ich štátnej príslušnosti. Občania EÚ/EHP a Švajčiarska majú rovnaké práva ako Slováci. Štátni príslušníci tretích krajín potrebujú povolenie na zamestnanie, prechodný pobyt na účel zamestnania alebo modrú kartu, a to po nahlásení voľného miesta na úrade práce.

Občania tretích krajín (mimo EÚ)

Pre túto skupinu platia prísnejšie pravidlá, ktoré upravuje najmä Zákon o službách zamestnanosti a Zákon o pobyte cudzincov.

- **Potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta (VPM):** Najbežnejší spôsob. Zamestnávateľ musí najskôr nahlásiť voľné miesto na úrad práce (zvyčajne 20 pracovných dní pred podaním žiadosti o pobyt).
- **Jednotné povolenie:** Cudzinec požiada o prechodný pobyt na účel zamestnania, ktorý zároveň slúži ako povolenie na prácu.
- **Nedostatkové profesie:** V okresoch s nízkou nezamestnanosťou je proces zjednodušený pre vybrané povolania zo zoznamu nedostatkových profesií.
- **Modrá karta EÚ:** Určená pre vysokokvalifikovaných pracovníkov s vyšším mzdovým ohodnotením.

- **Výnimky:** Povolenie nepotrebujú napríklad cudzinci s udeleným **dočasným útočiskom** (odídenci z Ukrajiny) alebo osoby s trvalým pobytom v SR.

Zamestnávanie občanov Ukrajiny na Slovensku závisí od ich pobytového statusu. Najjednoduchšie je zamestnať osoby s **dočasným útočiskom**, ktoré nepotrebujú povolenie na zamestnanie a pracujú na základe informačnej karty. Ostatní Ukrajinci potrebujú povolenie na zamestnanie, potvrdenie o možnosti obsadenia miesta alebo prechodný pobyt na účel zamestnania.

Kľúčové podmienky a postupy:

- **Odídenci (Dočasné útočisko):** Zamestnávateľ musí najneskôr do 7 pracovných dní od nástupu nahlásiť zamestnanca na úrad práce (**ÚPSVaR**) prostredníctvom informačnej karty. Nepotrebujú povolenie na zamestnanie.
- **Povolenie na zamestnanie:** Pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nemajú dočasné útočisko, je potrebné požiadať o povolenie na zamestnanie na úrade práce.
- **Vysokokvalifikované zamestnanie:** Pre modrú kartu sa vyžaduje potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta a po 12 mesiacoch je možná zmena zamestnávateľa.
- **Povinnosti zamestnávateľa:** Dodržiavať zákonník práce, uzavrieť pracovnú zmluvu (alebo dohodu) a prihlásiť zamestnanca do Sociálnej a zdravotnej poisťovne.

Pre odídencom z Ukrajiny platia zjednodušené podmienky podľa usmernení Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Migračného informačného centra.

Podmienky zamestnávania Ukrajincov na Slovensku v roku 2026 závisia primárne od ich pobytového statusu. Najjednoduchší prístup na trh práce majú osoby s **dočasným útočiskom**.

OSOBY S DOČASNÝM ÚTOČISKOM (Odídenci)

Tento status bol predĺžený až do **4. marca 2026**.

- **Voľný prístup na trh práce:** Odídenci nepotrebujú povolenie na zamestnanie ani potvrdenie o možnosti obsadenia voľného miesta.
- **Forma práce:** Môžu pracovať na **pracovnú zmluvu** alebo na **dohody** o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.
- **Povinnosti zamestnávateľa:** Zamestnávateľ musí do 7 pracovných dní od nástupu/ukončenia nahlásiť zamestnanie príslušnému Úradu práce (ÚPSVaR) zaslaním informačnej karty spolu s kópiou dokladu o tolerovanom pobyte ("Odídenec") a pracovnej zmluvy.
- **Obmedzenie:** S týmto statusom **nie je možné podnikat'** (živnosť); pre podnikanie je nutná zmena na prechodný pobyt.

OSTATNÉ FORMY ZAMESTNANIA (Prechodný pobyt)

Ak Ukrajinec nemá dočasné útočisko, postupuje sa podľa štandardných pravidiel pre štátnych príslušníkov tretích krajín:

- **Jednotné povolenie:** Spoločné potvrdenie na pobyt a prácu. Zamestnávateľ musí voľné miesto nahlásiť na Úrade práce aspoň **15 (alebo 20) pracovných dní** pred podaním žiadosti o pobyt.
- **Zamestnania s nedostatkom pracovnej sily:** V okresoch s nízkou nezamestnanosťou je proces zjednodušený pre vybrané profesie (napr. priemysel, stavebníctvo).
- **Národné víza:** Slovensko vydáva špeciálne národné víza pre vybrané kategórie pracovníkov (napr. v doprave alebo priemysle), ktoré umožňujú rýchlejší nástup do práce.

Dôležité povinnosti pre všetkých:

- **Sociálne a zdravotné poistenie:** Zamestnávateľ má rovnaké odvodové povinnosti ako pri slovenských občanoch (prihlásenie do Sociálnej poisťovne a príslušnej zdravotnej poisťovne).
- **Lekárska prehliadka:** Zamestnanec musí absolvovať lekársku preventívnu prehliadku vo vzťahu k práci pred nástupom.

Plánujete zamestnať Ukrajinca na **pracovnú zmluvu** alebo formou **živnosti**?

Zamestnávanie štátnych príslušníkov tretích krajín na Slovensku si vyžaduje legálny pobyt (prechodný pobyt na účel zamestnania, modrá karta) a zväčša aj povolenie na zamestnanie alebo potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta. Zamestnávateľ musí miesto nahlásiť na úrade práce a pri nástupe či skončení zamestnanca zaslať informačnú kartu do 7 pracovných dní.

Hlavné podmienky a formy zamestnania:

- **Prechodný pobyt na účel zamestnania:** Spojený s potvrdením o možnosti obsadenia voľného miesta.
- **Modrá karta EÚ:** Pre vysokokvalifikovaných zamestnancov.
- **Národné vízum:** Pre špecifické profesie v záujme SR (napr. nedostatkové profesie), ktoré umožňuje zamestnanie bez potreby prechodného pobytu.
- **Povolenie na zamestnanie:** Potrebné napríklad pri sezónnom zamestnaní (do 90 dní).
- **Informačná povinnosť:** Zamestnávateľ elektronicky nahlasuje zamestnanie/skončenie na ÚPSVaR.

Postup:

1. Zamestnávateľ nahlási voľné pracovné miesto.
2. Získa sa potvrdenie o možnosti obsadenia miesta.
3. Cudzinec požiada o prechodný pobyt na zastupiteľskom úrade (alebo získa národné vízum).
4. Podpísanie pracovnej zmluvy a nahlasovanie zmien.

Podmienky sa môžu líšiť podľa štátnej príslušnosti a účelu pobytu (napr. zlúčenie rodiny).

Zamestnávanie občanov z krajín mimo EÚ (tretie krajiny) na Slovensku sa riadi prísnyimi pravidlami, ktoré prešli v poslednom období výraznými zmenami zameranými na zrýchlenie procesov.

Hlavné spôsoby zamestnania

1. **Jednotné povolenie na pobyt a zamestnanie:** Najbežnejší spôsob, kde cudzinec žiada o prechodný pobyt na účel zamestnania.

2. **Modrá karta EÚ:** Určená pre vysokokvalifikovaných pracovníkov s vyšším platovým ohodnotením.
3. **Povolenie na zamestnanie:** Vyžaduje sa napríklad pri sezónnej práci (do 90 dní) alebo pri špecifických prípadoch vyslania.
4. **Zamestnanie bez povolenia:** Týka sa napríklad osôb s dočasným útočiskom (odídenci
1. z Ukrajiny) alebo osôb s dlhodobým pobytom v inom štáte EÚ (za určitých podmienok).

Kľúčové povinnosti zamestnávateľa

- **Nahlásenie voľného pracovného miesta (VPM):** Zamestnávateľ musí nahlásiť voľné miesto na ÚPSVaR aspoň **15-20 pracovných dní** pred podaním žiadosti o pobyt (lehota závisí od typu povolenia).
- **Informačná povinnosť:** Zamestnávateľ musí do **7 pracovných dní** oznámiť úradu práce nástup alebo ukončenie zamestnania cudzinca.
- **Pracovná zmluva:** Musí byť uzatvorená v písomnej forme a spĺňať všetky zákonné
- náležitosti.

Dôležité novinky a zmeny (2025/2026)

- **Zrýchlené lehoty:** Lehota na rozhodnutie o prechodnom pobyte sa pre cudzineckú políciu skrátila na **60 dní** (predtým 90).
- **Možnosť pracovať skôr:** V niektorých prípadoch môže cudzinec začať pracovať už po podaní kompletnej žiadosti a získaní potvrdenia z ÚPSVaR, ešte pred samotným udelením pobytu.
- **Digitalizácia:** Od roku 2026 sa očakáva ďalšie zníženie administratívnej záťaže vďaka novele zákona o pobyte cudzincov.

Podrobné informácie a letáky pre cudzincov nájdete na stránkach Migračného informačného centra IOM alebo na portáli MPSVR SR.